

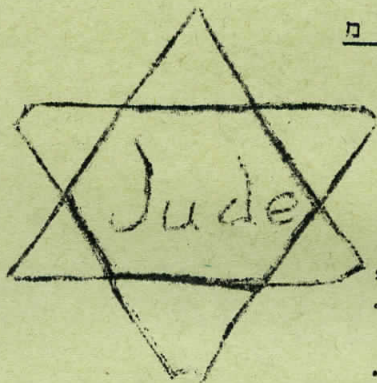
דברי

הכפר

יחזקאל - 8

א.י.

שיר הפרטיזנים

אל נא תאמר: הנה דרכי האחרונה.
את אור היום הסתירו שמי העננה!
זה יום נכספנו לו עוד יעל ויבא -
ומצעדנו עוד ירעים: אנחנו פה!

מארץ התמר עד ירכתי כפורים,
אנחנו פה במכאובים ויסורים.
ובאשר טפת דמנו שם נגרה -
עוד ינוב עוז רוחנו בגבורה.

עמוד השחר על יומנו עוד יהל,
עם הצורר יחלף תמולנו כמו צל.
אך אם, חלילה, יאחר לבא האור -
כמו סיסמה יהא השיר מדור לדור.

הירש בליק

(השיר חובר בגיטו וילנה בשנת 1943 ושימש הימנון לארגון המחתרת היהודית.
תרגם מאידש - א. שלונסקי)

מ ה נ ש מ עי מ י ה ו ל ד ת

אורית כהן	29/4
ג'נט פרימוסט	
אלפי נחן	30/4
כרמית שוורצמן	
זאבי ניצן	2/5
דוד ארנברג	

ב"ערב הגבינות" שבעו העיניים והפה גם יחד. מראה חדר האוכל היה כמרתף יין, כשעל כל שולחן מפה לבנה, יין ומאכלים פיקנטיים ממינים שונים. הגבינות הוצגו בצורה יפה והרבה עמל הושקע בהכנת הערב. אבל אוי לתכנית, ואולי ל"חנובה" שלא יכלה לשלח לנו אלא סוכך עם מספר חוברות צבעוניות ומספר שקופיות שהראו תמונות מאותו סוג. טוב שיש לנו יוספה, שהצחיקה אותנו כרגיל בדו"חיס שלה מן האקונומיה. מעכשיו ניתן לגבינות לדבר בעד עצמן!

י מ י נ ש ו א י ן

גוסטי וג'ו ריפקינד	1/5
אירית ומשה בן-חיים	2/5
נעה ואפרים מעין	

עונת הטיולים נתאחרה קצת השנה, ובין פסח ליום העצמאות יצאו וייצאו לשוט בארץ כיתות 'סנונית' (י"א), 'דרור' (י') למכתשים, האולפן לעמק יזרעאל והחוף, כיתת "חרמון" (ה') לעמק יזרעאל וסביבות חיפה, "חוחית" (ד') ועפרוני (ג') לכנרת, עמק הירדן ועמק בית שאן.

פתיחת תערוכת הציורים של מרקי עברה בהצלחה רבה. נשמע פרטים בגליון הבא.

לקראת האספה - יום א' - 29 / 4 / 1973

1. ח ו פ ש
קני ויטהם מבקש לצאת לחופשה של חצי שנה. באותו הזמן הוא מתכוון לעבור למשק אחר, בו יוכל לעבוד במקצועו וללמוד עברית.
2. ח ב ר ו ת
בקשתם של סוזן הורוויץ ומירון שוורץ להתקבל לחברות במשק. סוזן באה כאורחת עובדת באוקטובר 1971, אחרי אולפן בעין שמר ובסאסא. מאז 1.1.1972 היא מועמדת. היא עובדת במטבח כמבשלת.
מירון הגיע באפריל לפני שנה, וגם כן היה באולפן בעין שמר. הוא התקבל כמועמד ב-22.7.1972, עבד לרוב בנוי ועכשיו כלול.
השניים מתכוונים להנשא בקרוב.
3. ל י מ ו ד י ם
אסתר רוז בקשה, לפני שנה, לצאת לקורס לחנוך מיוחד. בזמנו לא התקבלה כי טרם צברה נסיון באותו שטח. אחרי חודשים של עבודה בעמיעד ולמודים ב"תל-חי", אסתר קבלה המלצה מאמי הורוויץ (מהתחנה להדרכת הילד באחוד), ומנירה בעמיעד. התחנה חציע לאסתר מקום עבודה באזור, כשחגמור את הקורס בהצלחה. רוב חברי המזכירות ממליץ על השתתפותה של אסתר בקורס זה.
4. ח ק נ ו ן ק ל י ט ת ב נ י ם
כפי שהוסבר כבר לפני שבוע.

מי צריך חינוך לערכים? —
כל אלה שהאדם יקר להם!

מי צריך חינוך לערכים? שואל יזהר סמילנסקי ב"הד החינוך ב"ה (15.3.73) בערערו על הצעה-חיקון לחוק הממלכתי מ-1953 בעניין החינוך הערכי, ואני עונה: אני צריך! אתה ואחוכולנו, לרבות יזהר סמילנסקי. ואין זה כלל סותר זעקת-עלבון אי-ההגשמה. זו כבר לא בעיית ה"מה" אלא שאלת ה"איך" וכיצד.

ומדוע אני כה זקוק לחינוך ערכי? אני יהודי. בן להורים-יהודים, בן בנם של יהודים דורות הרבה. המותר לי לרצות שגם ילדי ונכדי יהיו יהודים? שחניכי-תלמידי יהיו יהודים? אם כן — עלי להבטיח זאת באווירת-הבית, בחינוך ובהוראה, וודאי בדרך שתאפשר ספיגה והפנמה, בלי שתיפגע אותה אוטונומיה אישית שיזהר ס' כה חרד לה, ובצדק.

אני ישראלי. זכיתי לעלות לפני השואה וכחניך תנועת-נוער חלוצית זכיתי להגשים מה שלא זכו כל אלה שעלו בעשן המשרפות, לרבות בני-משפחתי שלי. המותר לי לרצות שגם ילדי ונכדי יוסיפו להיות ישראלים, וכך חניכי-תלמידי וכל הדור הצעיר בארצנו, שכן אילולא זה צפוי אולי גם להם אי-פעם מקל-נדודים והגלייה בגלויות "לגנוב אור לעיניים ואוויר לנשימה". אם כן עלי להבטיח זאת באווירת-הבית, בחינוך. לא? וכמובן, בדרך שתוביל להזדהות-אמת מתוך יניקה ממקורות חיים ומזינים.

אני סוציאליסט, אמון משחר ילדותי על השאיפה לצדק ולשוויון-חברתי. שותף לחולמים וללוחמים בעמנו ובאומות העולם, שלא ותיאשו מהגשמת האידיאל הסוציאליסטי חרף כל המפללות וההסתאבויות. המותר לי לרצות שגם בני, נכדי וחניכי יהיו כאלה? המותר לי לרצות שבהתבגרם ייצאו לעולם טהורים בנפשם, אמיצים בתעודתם ומוכנים לכל מאבק בניצול ובהשפלה. אם כן העלי לעשות משהו בכיוון זה בעבודתי החינוכית כאב וכמחנך? אם נחלנו אכזבות ותיסכולים, אולי לא עשינו זאת טוב, אך היש בכך לפגוע בסוציאליזם כבמסרה חברתית ובזכות לרצות בכך?

אני איש קיבוץ. זה עשרות שנים לי לחברות פעילה ומאושרת (למרות הצללים המרובים), בחברה שוויונית זו ששמה קיבוץ, שעם כל פגמיה (וישנם) סטיותיה (והן קיימות) אכזבותיה (והן מדכאות), אינני יודע עוד חברה אנושית ישרה ומגשימה כמות. המותר לי לרצות שגם ילדי, נכדי, חניכי וחברי הצעירים יהיו מגשימים בחייהם ובחברה זאת? אם כן החייב אני לעשות משהו בתחום זה או להשאיר הכול למקרה העיוור ולמשחק הכוחות החופשי (חופשי? ממה?). איך לעשות זאת? זו תורה גדולה, אך ידוע שכשלוש — פירושו אבדן הבנים לתנועה הקיבוצית או השארתם מתוך חיי שיגרה בלבד. שהדי עלי ארץ שאיני רוצה לא בזה ולא בזה. אסור לי?

אני אדם. וכל ישות עשויה מארג שעשני כזה. ישות נושמת אדם, מכבדת אדם, אוהבת אדם. אני אדם כיהודי, כישראלי, כסוציאליסט, כאיש קיבוץ. אני אדם כי יהודי, ישראלי, סוציאליסטי וקיבוצי עזרו לי להיות כזה. אדם הרואה עצמו אח לכל אדם כמוהו, בכל זמן ובכל מקום, שמח לכל הישג אנושי, מצטער על כל כשלון, כואב כל עלבון ורוגז עד כדי רצון (וצורך) לקום, ללחום ולהיאבק בכל אלה הגילויים הבאים להשפיל את האדם ולדכא זכויותיו וחירויותיו. המותר לי לרצות שגם ילדי, נכדי, חניכי, וכל עמיתי יהיו כאלה? אם כן המשחמץ מזה משהו לחובת העשייה? ואם כן, מדוע זה צריך לפגוע באישיותו המתפתחת של הילד?

להיות יהודי, ישראלי, סוציאליסט, איש קיבוץ, פירושו להיות חיים ערכיים. לשאוף לחנך לקראת היות האדם הצעיר כזה, פירושו לשאוף לחינוך ערכי. אם אלה אינם ערכים, אומר בלשון הילדים, — אני "קוגללאגר". כשלוננו בחינוך הוא כשלון האדם המבצע, כשלון דרכי ההוראה והחינוך, כשלון אי-הבנת עולמו הפנימי של הילד ודרכי התפתחותה של החברה — אך אין זה כשלונם של אידיאליים וערכיים.

לא בחוקים ניוושה, כי אם באדם הנאמן והמאמין, השואף והמגשים, החולם והלוחם. הכלל — אדם שאיכפת לו. ואדם שאיכפת לו אינו חייב להיות דוקא אדם שאינו בוטח באדם, והבא להכתיב לזולתו מצוות עשה ואל-תעשה.

"אין קיצור דרך להכרעתו של אדם" — (כדברי יזהר ס' במאמרו הנ"ל), אך אין גם כל חכמה באי-סיפוח שייכותו לאיזה עולם אנושי נתון ושהיה נתון. "אין שום ערך בין הערכים כהכרעתו האנושית" (כנ"ל) — החלטיות מיתממת כאילו פטור האדם בכל חיו מהשפעות ומרכיבים המשתתפים בהכרעתו האנושית ולא אחת אף קובעים אותה.

כל מחנך ואדם שדמות החברה האנושית הבאה איכפתית להם וכל אב ואם שעתידי ילדיהם יקר להם וכל עדה אנושית (אם עם או תנועה או קבוצה) שעניין להם בעתידה שלה וכל הוגה דעות ופילוסוף השואל לדמותו של האדם הטוב — כל אלה עניין חי להם בחינוך שהאדם במרכזו, אך מרכיבים וגורמים ערכיים רבים משתתפים, (חייבים להשתתף) בעיצוב דמותו.

מי צריך חינוך לערכים? האדם הקטן בעולם הגדול.

חנך שדמי

בינינו לבין עצמנו

זהירות סועדים, דרקולה מרחף!

המאמר הנוגע ללב של יוספה, שתאר הופעת דמות חשודה שהביטה בעניין רב באותם המסכנים שהתלבטו קשות בין מרק, דיסות ועוף, מחמיא את כותב שורות אלו, אבל הוא רחוק מאד מן המציאות. מבין התחביבים האנטי-חברתיים שלי, ההסתכלות במנהגי הזלילה של הזולת היא האהובה עלי ביותר, ובחור סוציולוג חובבן ניתן לראות אותי עובר משלחן לשלחן וכותב בפנקס הערות כבון: "משפחת א" אוכלת מרק ברעש כמו שייטת פינגווינים מתרחצים . . .". או, "בני משפחת ב" נוהגים לנגב ידיהם על המפות אחרי חסול העוף", או "משפחה ג" מבהקת בצוותא אחרי כל לגימת יין 'פנינים'". אבל באותו ערב ששי נבצר ממני לעסוק בתחביבי, כי הייתי טרוד במרדף אחרי 60 מנות עוף שחסרו! תארו לכם את המתח ששרר במטבח באותו רגע שהתקבלה הבשורה רבת המשמעות — "חסרות 8 צלחות עוף!" אני וקומץ תורני שבת התחלנו לעבר מהר משלחן לשלחן בחקוה למצוא מנת עוף לכל איש שחסרה לו. מצב דומה, אם כי פחות חמור, קורה כמעט בכל ערב שבת ואין אפשרות להמתיך על יד שלחן זה או אחר כדי לבדק האם פלוני מבחר את המנה במשור, סכין רגיל או מקדח חשמלי זעיר. ברוב המקרים הנוסחה השגורה בפי היא אחידה: "האם נשאר עוד עוף?" למעשה, מה שכל חבר עושה במנה המונחת בצלחת לא מעניין אותי: אם הוא אוכל אותה או שם אותה בשקית עליה כתוב בחיבה "מנות קרב לבוצ"קי הכלבלב הגדול ביותר בגליל", זה עניינו הוא.

ובאשר לצד הסכני של קבלת שבת, כמה מחשבות. ישנם ארבעה חברים שהתנדבו להיות אחראים על הגשת הארוחה ונקיון חדר האכל אחריה. היות וקבלת שבת הפכה למאורע חברתי רצוי בעיני למעלה מ-80% של סועדי שבת, הספוק הוא בעשייה. המתח הוא רב: על הארבעה לעבד עם כל מיני טבחיות - והן לא תמיד אלו שעובדות בעבודה זו יום-יום. יש חברות ששולטות היטב בנעשה ואין בעיות; יש שהבהלה גוברת אצלן ככל שמחוגי השעון מתקרבים לשעת האפס; יש ששמות הצידה מגש של מנות ושוכחות באיזה מקום שמו אותו. יש ששומרות על נקיון מוחלט ויש אשר שוחות בים של שמן . . . עם כל אלה חייב האחראי להגשה לעבד ואחרי זה לחפש מנות. על כן, אם בפעם הבאה עומד על יד שלחנך ארפד כמוני, שפניו מביעות דאגה, היה צבר חצוף אם עוד לא הגעת למנה ואמור לו "עוד לא הגענו לעוף, אם יישאר עודף מנות נשמר אותו, בינתיים עוף מפה!"

כל חברה מקבלת . . .

באותה אסיפה שבה בחרו בסדרן עבודה חדש, אמר המועמד: "אומרים שכל אומה מקבלת את השלטון המגיע לה, ואני סבור שכל חברה קבוצתית מקבלת את סדרן העבודה המגיע לה. לכן חדעו לכם שאם אתעצבן ואצעק, ובודאי זה יקרה, אז . . .". וצחקו. בישיבת ועדת המנוים הפתוחה שנערכה לפני אותה אסיפה אמר חבר אחר: "במשך זה הפכנו את התפקיד של סדרן העבודה למשימה בלתי אפשרית, כי מוסר העבודה הגיע לשפל. ידוע לי על מקרה אחד שהסדרן הנוכחי היה צריך למצא כובס לכביסת חיילים, אחרי שאותו החבר שעמד לעבד במכבסה בשבת נפצע בחאונת דרכים. הוא פנה לשלש עשרה חברות וכל אחת סרבה . . ."

שחה לי חברה על הצד השני וטענה שכל הבעיות מופיעות בשרותים, ובמיוחד בבתי הילדים. באופן תיאורטי יש מחליפות מסודרות לכל מקרה של יום עיון או מחלה, אבל כוון שהמחליפות הן אמהות של אותה קבוצה, ומטבע הדברים יש חלק שעובד בעבודה חיונית - חובשות, הוראה, בשול וכו', נופל העומס של החלפה על אותן החברות המעטות שעבודותיהן לא נחשבות לחיוניות. המים מגיעים עד נפש והמרד מתחיל. האם זו אמת שכך מתיחסים לעבודה? מה מידת הצדק בסעון שהעומס בעבודות ה"לא נעימות" נופל על המעטים? ומדוע חברה מאורגנת אינה מסוגלת לפתור בעיות כאלו?

כדורגל: כפר הנשיא 2 - בית"ר בית שאן 0

הנבחרת הופיעה בהרכב חסר, ולמרות שהחלוצים החמיצו הרבה הזדמנויות, בכל זאת נצחו והבטיחו כמעט בודאות השארות הקבוצה בליגה ג'. נרשמו כמה הישגים הראויים לציון: זו הפעם הראשונה שלא ספגנו שער במשך שתי עונות! מי שזוכר את הקבוצות מבית שאן בעבר הלא רחוק כודאי התרשם לטובה מן המשחק ההגון, הספורטיבי והשקט של בני העירה. זה מעודד. אבל הגיע הזמן שאותם דוברי אנגלית הוותיקים, שכולם מסוגלים לצעק ולצהל בעברית, יפסיקו להעיר בלעז, כי אין זו אות כבוד, לא לאורחים ולא למארחים.

במשחק: שאולי נטה בהצלחה למלא את התפקיד של שמואליק (נעדר בגלל עונש), וכבש שער ראשון שלו. שאול דוגמה של שחקן שבתחילת העונה בקושי חפש מקום בנבחרת, וכיום מצדיק את מקומו ומגלה לא מעט הבנת כדורגל. רונן נלחם ועבד קשה. ראיתי את איתי במשחקו הראשון בנאות מרדכי, ובהשוואה משחקו השתפר, למרות שיש לו עדיין הרבה לקנות. הוא גם הבקיע שער מגניחה יפה. ההגנה פעלה ביעילות הפעם, ובמחצית השנייה ציון היה יכול לקרא ספר לו רצה. דוד רפקינד, שהחליף את ארנון ש., שהשקיע מאמצים רבים, הצטיין במספר "פגזים".

מכתב תחבר

22 באפריל 1973
כ' בניסן תשל"ג

מחנות התקליטים בחיפה, נודע לנו שהבדיקה במלאי נעשתה לפני
שמצאו מספר תקליטים שנסתרו במקומות שונים במועדון. לכן,
חסרו 8 תקליטים, שמספר מהם כבר הוחזרו למזכירה, ויש לקוות
שהשאר יגיעו גם כן.

ה מ ז כ י ר ו ת

20 באפריל 1973
י"ח בניסן תשל"ג

מכתב לחבר.

הקבוץ כולו נפגע ונכוש ממה שקרה בתערוכת התקליטים השבוע, כאשר
נעלמו כ-30 תקליטים ואין יודעים לאן.

חברי המזכירות דנו והובאה הצעה להזמין את המשטרה כדי לבדוק את
העניין, שחוץ מעגמת הנפש שנוצרה, גם כן יעלה לנו הרבה כסף.

מפתיע מאד הדבר שישנם חברים שאמרו שראו את המתרחש ולא התערבו,
ונשאלה השאלה - מה היא מידת האחריות של חברים כלפי ביתם?

אנו תקווה שלא יהיה צורך לנקוט בצעדים דרסטיים, ופונים לאלה
שברשותם תקליטים שלא כחוק שיחזירו אותם עד יום שבת בערב, לפני
שעה 9.00, למזכירה, בהבנה שהיא לא תמסור אינפורמציה בנעשה.

אנו פונים בדרך זו כעדיף על הודעה על לוח המודעות.

ה מ ז כ י ר ו ת

ואין חולק